

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2024/148-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.Open.audit.mn
Архангай аймаг
2024 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn
Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn
Аудитор Б.Азантунгалаг
Цахим хаяг: Azantungalagb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

 ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР АРХАНГАЙ АЙМАГ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг, Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139, Утас/Факс: (976) 7033 3141, Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn	ЦЭЦЭРЛЭГ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.ЭНХСАРУУЛ ТАНАА
2024.02.25 № 142 танай _____-ны № _____-т	
Хязгаарлалттай дүгнэлт	
<p>Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын ЗДТГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.</p>	
<p>Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Цэцэрлэг сумын ЗДТГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.</p>	
Дүгнэлтийн үндэслэл	
<p>Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:</p>	
<p>1. Төсөвт зохицуулалт хийхгүйгээр цалин хөлс, нэмэгдэл урамшлын зардлаас албан хаагчдад 9,900,000 төгрөгийн түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгосон байна. Дээрх зөрчил нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь хэсэгт заасныг зөрчсөн бөгөөд аудитын тохиолдсон байх, иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.</p>	
Аудитын гол асуудал	
<p>“Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 72.9 хувиар өссөн байна.</p>	

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 үндсэн зорилтын хүрээнд 16 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын Засаг даргаас 88 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	62,277,788.00	106,014,379.00
33	АВЛАГА	0.00	7,894,681.00
33500	Бусад авлага	0.00	7,894,681.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	0.00	7,894,681.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	62,277,788.00	98,119,698.00
35400	Хангамжийн материал	62,277,788.00	98,119,698.00
35410	Бичиг хэргийн материал	81,500.00	69,500.00
35420	Аж ахуйн материал	60,406,288.00	94,849,798.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,790,000.00	3,200,400.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,021,992,920.89	2,055,526,761.07
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,021,992,920.89	2,055,526,761.07
39200	Биет хөрөнгө	1,972,340,337.34	2,006,439,844.32
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	991,085,080.00	1,055,578,930.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(90,316,244.99)	(114,576,612.42)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	150,652,875.00	213,652,875.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(109,026,482.97)	(129,889,149.93)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	185,889,834.00	192,819,534.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(62,319,032.49)	(94,922,117.06)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	141,471,857.02	141,471,857.02
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(67,327,230.20)	(93,191,009.30)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,243,080,695.00	1,355,740,609.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(412,318,363.03)	(521,712,421.99)
39217	Ном	1,467,350.00	1,467,350.00
39300	Биет бус хөрөнгө	49,652,583.55	49,086,916.75
39301	Програм хангамж	4,935,000.00	4,935,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,946,416.45)	(4,512,083.25)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	48,664,000.00	48,664,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,084,270,708.89	2,161,541,140.07
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	349,570.00	0.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	349,570.00	0.00
41300	Өглөг	349,570.00	0.00
41360	Бусад өглөг	349,570.00	0.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	349,570.00	0.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,083,921,138.89	2,161,541,140.07
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,083,921,138.89	2,161,541,140.07
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	520,124,120.00	520,124,120.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	520,124,120.00	520,124,120.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,063,292,367.89	1,140,912,369.07
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,017,441,901.14	1,063,292,367.89
51220	Тайлант үеийн үр дүн	45,850,466.75	77,620,001.18
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	500,504,651.00	500,504,651.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,084,270,708.89	2,161,541,140.07

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	<u>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)</u>	<u>648,107,578.00</u>	<u>863,638,661.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	134,403,933.00	247,683,914.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	134,403,933.00	247,683,914.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	18,762,618.00	524,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	827,800.00	524,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	12,657,818.00	0.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	5,277,000.00	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	105,981,315.00	220,159,914.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	9,660,000.00	27,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	513,703,645.00	615,954,747.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,392,645.00	10,216,047.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	464,200.00	408,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,736,445.00	2,056,547.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	192,000.00	7,751,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	511,311,000.00	605,738,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	511,311,000.00	605,738,700.00
II	<u>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН</u>	<u>596,367,111.25</u>	<u>782,773,459.82</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	596,367,111.25	782,773,459.82
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	506,013,905.60	759,258,652.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	225,381,647.20	389,695,300.93
210101	Үндсэн цалин	203,730,517.90	302,083,645.46
210102	Нэмэгдэл	21,651,129.30	73,972,560.72
210104	Урамшуулал	0.00	13,639,094.75
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,154,832.15	48,734,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,157,634.66	33,139,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,325,216.47	3,898,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,850,093.29	3,119,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	438,353.36	779,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,383,534.37	7,797,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	15,724,504.00	22,965,660.45
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,986,504.00	5,693,203.47
210302	Түлш, халаалт	12,588,000.00	17,072,456.98
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	200,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,276,720.00	27,780,135.00
210401	Бичиг хэрэг	1,954,800.00	4,224,400.00

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210402	Тээвэр, шатахуун	12,344,770.00	15,466,690.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,005,000.00	3,492,000.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	30,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	766,150.00	3,009,045.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,206,000.00	1,558,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	500,000.00	2,499,400.00
210604	Урсгал засвар	500,000.00	2,499,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,901,000.00	7,634,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,901,000.00	7,634,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,699,324.00	10,242,987.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,567,300.00	8,902,237.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	585,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	54,450.00	80,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	77,574.00	84,635.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	450,000.00
210807	Газрын төлбөр	0.00	141,115.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	191,375,878.25	249,706,668.82
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	46,758,900.00	35,727,045.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.00	430,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	144,616,978.25	213,549,623.82
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	90,353,205.65	23,514,807.62
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	19,740,140.00	1,150,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	18,940,140.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	800,000.00	1,150,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	70,613,065.65	22,364,807.62
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	70,420,920.65	16,470,537.62
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	192,145.00	5,894,270.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	51,740,466.75	80,865,201.18
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	5,890,000.00	3,245,200.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	5,890,000.00	3,245,200.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	45,850,466.75	77,620,001.18

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	527,189,263.00	616,478,747.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	13,485,618.00	524,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	13,485,618.00	524,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	13,485,618.00	524,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	827,800.00	524,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	12,657,818.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	513,703,645.00	615,954,747.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,392,645.00	10,216,047.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХерөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	464,200.00	408,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,736,445.00	2,056,547.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	192,000.00	7,751,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	511,311,000.00	605,738,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	511,311,000.00	605,738,700.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	439,773,263.00	586,309,997.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	439,773,263.00	586,309,997.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	349,420,057.35	562,795,189.38
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	225,381,647.20	389,695,300.93
210101	Үндсэн цалин	203,730,517.90	302,083,645.46
210102	Нэмэгдэл	21,651,129.30	73,972,560.72
210104	Урамшуулал	0.00	13,639,094.75
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,154,832.15	48,734,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,088,832.15	33,139,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,266,500.00	3,898,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,813,100.00	3,119,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	453,400.00	779,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,533,000.00	7,797,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	14,434,504.00	24,376,060.45
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,986,504.00	5,693,203.47
210302	Түлш, халаалт	11,298,000.00	18,482,856.98
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	200,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	17,927,150.00	27,568,910.00
210401	Бичиг хэрэг	1,954,800.00	4,000,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	11,995,200.00	15,509,980.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,005,000.00	3,519,890.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	30,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	766,150.00	3,009,040.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,206,000.00	1,500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	500,000.00	2,499,400.00

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210604	Урсгал засвар	500,000.00	2,499,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,901,000.00	7,634,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,901,000.00	7,634,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,699,324.00	10,242,987.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,567,300.00	8,902,237.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	585,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	54,450.00	80,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	77,574.00	84,635.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	450,000.00
210807	Газрын төлбөр	0.00	141,115.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,421,600.00	52,044,031.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,421,600.00	51,614,031.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.00	430,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	90,353,205.65	23,514,807.62
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	19,740,140.00	1,150,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	18,940,140.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	800,000.00	1,150,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	70,613,065.65	22,364,807.62
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	70,420,920.65	16,470,537.62
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	192,145.00	5,894,270.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	87,416,000.00	30,168,750.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	87,416,000.00	30,168,750.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	87,416,000.00	30,168,750.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	87,416,000.00	30,168,750.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	87,416,000.00	30,168,750.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(87,416,000.00)	(30,168,750.00)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0.00	0.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00
100	Тохируулгын орлого, зарлагын зөрүү	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	520,124,120.00	500,504,651.00	1,017,441,901.14	2,038,070,672.14
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	520,124,120.00	500,504,651.00	1,017,441,901.14	2,038,070,672.14
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	45,850,466.75	45,850,466.75
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	520,124,120.00	500,504,651.00	1,063,292,367.89	2,083,921,138.89
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	520,124,120.00	500,504,651.00	1,063,292,367.89	2,083,921,138.89
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	520,124,120.00	500,504,651.00	1,063,292,367.89	2,083,921,138.89
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	77,620,001.18	77,620,001.18
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	520,124,120.00	500,504,651.00	1,140,912,369.07	2,161,541,140.07

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	606,038,700.00	589,792,162.38	16,246,537.62	97%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	575,793,600.00	559,623,412.38	16,170,187.62	97%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	574,593,600.00	558,473,412.38	16,120,187.62	97%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	389,875,300.00	389,695,300.93	179,999.07	100%
210101	Үндсэн цалин	389,875,300.00	302,083,645.46	87,791,654.54	77%
210102	Нэмэгдэл	0.00	73,972,560.72	(73,972,560.72)	
210104	Урамшуулал	0.00	13,639,094.75	(13,639,094.75)	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	48,734,500.00	48,734,500.00	0.00	100%
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,139,400.00	33,139,400.00	0.00	100%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,898,800.00	3,898,800.00	0.00	100%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,119,000.00	3,119,000.00	0.00	100%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	779,800.00	779,800.00	0.00	100%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,797,500.00	7,797,500.00	0.00	100%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,715,000.00	24,376,060.45	3,338,939.55	88%
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,915,000.00	5,693,203.47	3,221,796.53	64%
210302	Түлш, халаалт	18,500,000.00	18,482,856.98	17,143.02	100%
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	200,000.00	100,000.00	67%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	30,896,700.00	27,094,430.00	3,802,270.00	88%
210401	Бичиг хэрэг	4,000,000.00	4,000,000.00	0.00	100%
210402	Тээвэр, шатахуун	15,035,500.00	15,035,500.00	0.00	100%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,000,000.00	3,519,890.00	1,480,110.00	70%
210404	Ном, хэвлэл	100,000.00	30,000.00	70,000.00	30%

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,261,200.00	3,009,040.00	2,252,160.00	57%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500,000.00	1,500,000.00	0.00	100%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,500,000.00	2,499,400.00	600.00	100%
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	2,499,400.00	600.00	100%
2107	Томилолт, зочны зардал	10,000,000.00	7,634,000.00	2,366,000.00	76%
210702	Дотоод албан томилолт	10,000,000.00	7,634,000.00	2,366,000.00	76%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,624,300.00	8,964,140.00	4,660,160.00	66%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,655,500.00	7,623,390.00	4,032,110.00	65%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,188,800.00	585,000.00	603,800.00	49%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	80,000.00	80,000.00	0.00	100%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	100,000.00	84,635.00	15,365.00	85%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	450,000.00	450,000.00	0.00	100%
210807	Газрын төлбөр	150,000.00	141,115.00	8,885.00	94%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	51,247,800.00	49,475,581.00	1,772,219.00	97%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	49,047,800.00	49,045,581.00	2,219.00	100%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,200,000.00	430,000.00	1,770,000.00	20%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,200,000.00	1,150,000.00	50,000.00	96%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,200,000.00	1,150,000.00	50,000.00	96%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,200,000.00	1,150,000.00	50,000.00	96%
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	30,245,100.00	30,168,750.00	76,350.00	100%
221001	Их засвар	23,245,100.00	23,239,050.00	6,050.00	100%
222001	Тоног төхөөрөмж	7,000,000.00	6,929,700.00	70,300.00	99%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	606,038,700.00	589,792,162.38	16,246,537.62	97%
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	497,327,300.00	589,268,162.38	(91,940,862.38)	118%
320001	Орон нутгийн төсвөөс	497,327,300.00	589,268,162.38	(91,940,862.38)	118%
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	108,711,400.00	524,000.00	108,187,400.00	0%
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	300,000.00	524,000.00	(224,000.00)	175%
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	108,411,400.00	0.00	108,411,400.00	0%
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	49.00	47.00	2.00	96%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100%
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	24.00	23.00	1.00	96%
620001	Удирдах ажилтан	8.00	8.00	0.00	100%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11.00	10.00	1.00	91%
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.00	5.00	0.00	100%
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	24.00	23.00	1.00	96%
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	8.00	1.00	89%

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	8.00	8.00	0.00	100%
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7.00	7.00	0.00	100%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	10,216,047
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,216,047
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,321,777
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	474,480
210402	Тээвэр, шатахуун	474,480
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,278,847
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,278,847
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,568,450
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,568,450
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5,894,270
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,894,270
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,894,270
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	10,216,047
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,216,047
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	408,000
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,056,547
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,751,500

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 7,894.7 мянган төгрөгийн 1 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад бүрэн залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас аймгийн Сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн 2021 оны 11 дүгээр сарын 29-ны өдрийн 129/ШШ2021/00553 дугаар шийдвэрийг үндэслэн албан тушаалтны буруутай шийдвэрээр ажлаас халагдсан ажилтанд ажилгүй байсан хугацааны цалингийн нөхөн төлбөрт 7,894.7 мянган төгрөг төлснийг авлагын үлдэгдлээр тусгаагүй орхигдуулсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх заалт, аудитын тохиолдсон байх, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул тайланд залруулга хийлгэлээ.

Аудитаар нийт 17,794.7 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс 17,794.7 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитаар залруулагдаагүй материаллаг зөрчилтэй асуудал нь 17,794.7 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн 5,659.2 мянган төгрөгөөс их байгаа тул **Хязгаарлалттай** дүгнэлт өглөө.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас аймгийн Сум дундын иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн 2021 оны 11 дүгээр сарын 29-ны өдрийн 129/ШШ2021/00553 дугаар шийдвэрийг үндэслэн албан тушаалтны буруутай шийдвэрээр ажлаас халагдсан ажилтанд ажилгүй байсан хугацааны цалингийн нөхөн төлбөрт 7,894.7 мянган төгрөгийг олгосон байна.

Энэ нь Захиргааны ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1. "Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5-д заасны дагуу гэм буруутай этгээдээр буцааж төлүүлнэ", Иргэний хуулийн 489 дүгээр зүйлийн 498.5.".. 498.1, 498.2, 498.4-т заасан этгээд өөрийн шууд санаатай буюу илтэд болгоомжгүй үйлдлээр гэм хор учруулсан бол гэм хорыг арилгасан байгууллага өөрт учирсан хохирлыг тухайн гэм буруутай этгээдээс шаардаж гаргуулах эрхтэй" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт хохирсон учралыг гэм буруутай этгээдээр нөхөж төлүүлэх арга хэмжээ авах албан шаардлага хүргүүлээ.

5.2.2 Цалингийн сангаас албан хаагчдад 9,900,000 төгрөгийн түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгож төсвийг зориулалт бус зарцуулсан зөрчил илэрлээ.

Энэ Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 190 дүгээр тушаалын 210104 "Төрийн албаны тухай хууль болон бусад хууль, тогтоомжийн дагуу ажлын үр дүнг сар, улирал, жилээр үнэлэн олгох мөнгөн урамшуулал ...гэх мэт зардлыг энд бүртгэнэ. Урамшуулал нь ажлын үзүүлэлтээр тооцож хагас бүтэн жилээр цалингийн тодорхой хувиар болон үнэмлэхүй хэмжээгээр тооцон олгох хэлбэртэй байж болно" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлага хүргүүлээ.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Авлагыг тайланд тусгаагүй орхигдуулсан	1	7,894.7	1	7,894.7			1	7,894.7			-	

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Албан тушаалтны буруутай шийдвэрийн улмаас авлага үүсгэсэн	1	7,894.7			1	7,894.7						
Батлагдсан төсвийг зориулалт бус зарцуулсан	1	9,900.0			1	9,900.0						
Нийт дүн	2	17,794.7			2	17,794.7	-	-				